

К 792/Д 87

120000868571

ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР

САВА ОГНЯНОВ

РУСЕ

K 752/2 27

уилиам шекспир

веселите уиндзорки

комедия

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868571

*За нас и нашто представление
с покорно уважение
ний просим снизхождение.*

„х а м л е т“

447805

превод и текст на песента ВАЛЕРИ ПЕТРОВ
режисьор КРАСИМИР СПАСОВ
гост-художник НЕЙКО НЕЙКОВ
композитор РАШКО МЛАДЕНОВ

премиера в сряда, 5 декември от 19 часа

в операта

трета постановка за сезона 1973-74

Първото издание на комедията излиза „пиратски“ през 1602 година. Правилният текст е напечатан във Фолпото 1623 година. Преди източници на сюжета не са намерени. Комедията принадлежи към малкото произведения на Шекспир с незаимствуванa фабула.

трупа комедианти изпълняват ролите

ГЕОРГИ СТЕФАНОВ	Сър ДЖОН ФАЛСТАФ
НИКОЛАЙ КАЛЧЕВ	ФЕНТЪН, млад благородник
ЯНКО ЧЕРНЕВ	ПЛИТКОУ, мирови съдия
ГЕОРГИ РАДОМИРОВ	ХАПЛЮ, племенник на Плиткоу
МИНКО МИНКОВ	ФОРТ, уиндзорски гражданин
ВИКТОР ДАНЧЕНКО	ПЕЙДЖ, също
НИКОЛАЙ АНГЕЛОВ	Отец ХЮ ЕВЪНС, свещеник, родом от Уейлс
КЛИМЕНТ МИХАЙЛОВ	Доктор КАЙ, лекар французин
ГЕРАСИМ ПАВЛОВ	ХАЗЯИНЪТ на хана „При Жар тиерата“
ДИМИТЪР ПОРДАНОВ	БАРДОЛФ, пройдоха от компа- нията на Фалстаф
ТРАЙКО НАЧЕВ	ПЪРВИ СЛУГА ПИСТОЛ, пройдоха от компа- нията на Фалстаф
	СЕМПЪЛ, слуга на Хаплиу
	ЛЮБОПИТНИЯТ
	УИЛИАМ, момченце, син на Пейдж
ТЕНКО КУНЕВ	НИМ, пройдоха от компанията на Фалстаф
	РЪГБИ, слуга на доктор Кай
	МЕЧКАТА
	ВТОРИ СЛУГА
КОСТА ДИМОВ	РОБИН, паж на Фалстаф
ИВАНКА БЕНЧЕВА	Мистрис ФОРТ
НАДЯ МИХАЙЛОВА	Мистрис ПЕЙДЖ
ЕВА ВОЛИЦЕР	Мистрис АНА ПЕЙДЖ
РУТ РАФАИЛОВА— СПАСОВА	Мистрис СКОКЛИ
ЕЛЕНА ДАНЧЕНКО	ГРАЖДАНКА НА УИНДЗОР
НЕВЯНА ШАРКОВА	също
ПЕТРАНА ХАЛАЧЕВА	също
СТЕФКА СТЕФАНОВА	също

میر تقی میر
میر تقی میر

Плебейско чадо, от високня си престол
той създава цял свят и го управлява;
той владее човечеството с тайни пружини,
поражда у нас ту състрадание,
от което сърцето се свива, ту мощна любов;
той пали и гаси у нас радост и гняв;
той предизвиква чувствата ни; с небесен
огън той ни видоизменя, като ни похищава
от самите нас...

*Из анонимно стихотворение,
1623 г., посветено на Шекспир*

предистория на комедията

При цялата оскъдност на сведения за творческата история на шекспировите пиеси, историята за създаването на „Веселите уинзорки“ може да бъде установена с твърдо голяма достоверност.

Първият биограф на Шекспир, писателят от 18 век Николас Роу пише: „Кралица Елизабът дотолкова харесала образа на Фалстаф в двете части на „Хенри IV“, че заповядала на Шекспир да го изобрази в още една пиеса и да го покаже като влюбен“. Друг английски писател от началото на 18 в. — Денис, съобщава тази история с допълнителни подробности: според него пиесата била написана „по заповед на кралицата и по нейните указания; и тя дотолкова горяла от нетърпение да види представлението, че заповядала да го подготвят за четиринадесет дни; както гласи преданието, впоследствие тя била много довольна от постановката“. В друг документ Денис съобщава малко по-други сведения за срока по създаването на пиесата и казва, че тя била написана за десет дни.

Заповедта на кралица Елизабът натрапвала на драматурга задача, противоречаща на самата същност на героя... Да бъде изобразен Фалстаф влюбен е невъзможно, защото чувството любов не е присъщо на неговата природа. Как излязъл Шекспир от това трудно положение?

Към решаването на задачата, поставена пред него със заповед на кралицата, Шекспир пристъпил ка

то художник-реалист. Той знае, че животът е богат и многообразен, и колкото неочаквана да е мисълта, че Фалстаф може да се окаже забъркан в любовна интрига, съвременен Шекспир приема това допускане като едно от възможните. За него задачата се състои в това, да покаже дадения характер в предложените му обстоятелства. Изходът, намерен от Шекспир, до нася още една победа на неговия реализъм.

Александър Аникст

сър фалстаф и дон кихот...

Сър Джон умира „по-късно от среднощ и по-рано от един часа, тъкмо между отлива и прилива“. Историята също знае своите отливи и приливи. Дон Кихот представлява отлива на феодализма; сър Джон Фалстаф отбелязва прилива на новата, преливаща в живота сила — властта на буржоазията...

Дон Кихот мисли само за това, как да отдава онова, което има — удара на меча, силата, самия си живот; Фалстаф е зает само с това как да взема всичко, до което могат да се доберат неговите мазни пръсти. Той живее във времето на търговския капитал, когато мерило на живота представлява кесията, здраво завързана с ремъчета и издута от натъпканите в нея монети.

Оттисен от отлива на времената Дон Кихот се хваща за ефеса на шпагата си, но сър Джон във висша степен презира стоманените аргументи на остриетата.

Такава е историята на двамата рицари, „веселия“ и Печалиния образ; единият си отива с отлива на вековете, другият пристига на брега на историята с приливна вълна. Но нали и отливът и приливът — това с издишването и вдишването в живота на морето, което ише в книгите си наричаме „история“. Не затова ли сър Фалстаф и Дон Кихот, живели различно, умират от такава сходна смърт.

С. Д. Кржижановски

кола Брюнон...

Първо на първо, аз съм си аз — това е най-доброто — аз съм Кола Брюнон, стар врабец от бургундските покриви, обширен по дух и търбух, вече не в първа младост, половин век праз, но здрав, зъби уки, очи ясни, косата цяла, макар и бяла. Няма да кажа, че не я пред почитам руса или пък че ако ми предложат да се върна с двадесет-трийсет години назад, ще се дърпам. Но в края на краищата пет десетки са екстра работа! Смейте се, младежи. Ама не всеки, който поиска, може до тях да оетиска.

Шега ли е, според вас, половин век да влачинн търбина по френските пътища, в наши времена... Божичко, изтърпя тя, милички мои, по нашите кътища и ветрове и дъждове, и жегата и студ, ведра и торби! И патъркахме ние в този стар, облъскан човал радости и мъки, бели и веселби, знания и грешки, и каквото трябва и каквото не трябва, и смокини, и грозде, и зрели плодове и зелени-незрели, и киселици, и рози, и пръчки, и всичко видяно и чувано и опитвано, което в живота се среща и отминава! Всичко това е наблъскано в нашата торба! И колко е забавно да бръкнеш в нея!... Чакай, приятелю, не веднага! Нека оставим за утре. Захванем ли се днес, няма да има край...

Ромен Ролан

... и панург

Традиционната „комедия на характери“ у Мoliер и театърът на знаменитите испански драматурзи положиха началото на социално-сатиричния смех в европейската драма (макар че във фарсовете си Мoliер е още близък до комедията на Възраждането). Хуморът в комедията на Шекспир е много по-близък до „Гаргантюа и Пантагрюел“ и понякога също е положен върху фантастиката в свободното развитие на чувствата („Сън в лятна нощ“). Върхът на Шекспировия комически гений — гротескния образ на Фалстаф — напълно справедливо бива сравняван с Панург на Рабле. Монологът на Фалстаф за честта на бойното поле (в хрониките) е кулминация на „разлагането на феодализма връзки“. Но висшия комизъм на този монолог е в пасмешливо опело, което сам безсмъртният тлъст рицар отпява над издъхващата феодална чест. Обра-

зът на Фалстаф навсякъде донася със себе си „живот и движение“ (писмо на Енгелс до Маркс, 1873 год.). Там където от обеднелите, но горделиви хидалгоси в испанския приключенски роман или в комедията на Калдерон лъха на деградация и плесен, героят на Шекспир, в много отношения родствен и на пантагрюелците у Рабле, с въодушевление възкликва: „Оставете и нас, младите, да поживеем“.

Л. Е. Пинский

комичното у шекспир...

Човешкото здраве иска веселба. В древни времена след сезоните на тежък труд и грижи хората уреждали празници, по време на които давали воля на жаждата си за радост и веселие. Такива празници били отдушници за народа и в такава време всеки както му хрумне могъл да върши всичко, каквото му дойде на ум. После, обновени от веселия отдих, хората се връщали към ежедневието с неговите по някога сурови изисквания.

Комедиите на Шекспир отговарят на тази човешка потребност. Те са весели карнавали с преобличания и хитрости, с лакомия и пиянство, със случайни срещи, пораждащи любов и съюз за цял живот. От всичко това са се родили и комедиите на Шекспир, в които учениците намират преки връзки с най-древните ритуали на празненства и обредни пиршества. В комедиите на Шекспир веселбата е облагородена с хуманистична любов към човека и живота. За всички следващи векове, когато цивилизацията става все по-бездушна, те остават велик и прекрасен образец на живота като празник с приключения, винаги завършващи радостно и добре.

Александър Аникст

... и комедията на шекспир

Миналата нощ дълго мислих върху това, дали все пак не може да се намери конкретно определение за този лишен от граници и предели вид поезия, какъвто представляват комедиите на Шекспир. След дълги луганици на мисълта аз най-после заспах и ми се присъни ето що: навън е звездна нощ и аз плувам с малка лодка по едно широко-широко езеро, а покрай мен със звън и блясък преминават ту по-наблизо, ту по-далеч ладии, изпълни с музиканти, маски и факли. Мяркаха се дрехи от всички времена и народи: древногръцки тунинки, наметала на средновековни рицари, източни тюрбани, пастирски шапки с развяващи се панделки, маски на зверове — питомни и дивни... Ето, кимва ми някаква позната фигура... Ето, допитат до мен отдавна обикнати мелодии... Но внезапно това стремително отминава и аз тъкмо да се заслушам в звуците на радостния напев, дошъл от една преминаваща лодка, той отминава и вместо веселите цигулки, върху следващата задала се лодка въздъхват меланхолични валдхорни... Понякога нощният вятър донасяше до слуха ми заедно и едините и другите звуци и тогава сякаш те предлагаха сладостна хармо-

ния... Водите звучаха в небивала симфония и горяха с магическите отблясъци на факлите, веселите ладии с фангастични маски плуваха, скитани с флагове, всред светлината и музика... Грациозната женска фигура, седнала зад кормилото на една от лодките ми подвижна като преминаваше край мен: „Скъпи мой, наистина ли много ти се иска да получиш определение за шекспировата комедия?“. Не знам дали ѝ казах „да“, но прекрасната жена в същия миг потопи ръка във водата и плисна в лицето ми град звънящи искри, наоколо се разнесе всеобщ смях и аз се събудих...

Хайнрих Хайне

МОНОЛОГ НА ЖАК

Да, този свят е сцена,
където всички хора са актьори
и всеки има миг, във който трябва
да влезе и излезе; и играе
различни роли, тъй като живота
е в седем действия: кърмаче първо,
което плаче и повръща в скута
на дойката. След туй момченце сутрин
с лъщящи бузки, с чаптата на гръб,
което неохотно, като охлюв
отива на училище. След малко
печален влюбен, който сякаш пещ,
въздиша над сонета си горещ
за печив нежен лик. След миг войник.
паперен, със мустак на леопард,
ругаещ върло, бърз на крамоли,
готов заради славата да скочи
в топовно гърло! А след малко само
общински съдия, коремче пуснал,
натъпкал се добре с петел-подарък,
но строг, с брада подкастрена прилично,
и хубаво заучил своя текст
от важни глупости. След туй палячо,
по чехли, със кесия на колана
и очила на края на носа,
танцуващ в гащите от младини
сега широки за пищяла мършав,
и мъжкия си глас обратно върнал
към детското пискунче... И накрая
на тази чудновата пъстра драма
последна роля: странно същество
в повторно детство, с изличена памет,
без зъби, без очи, без слух, без всичко!

„Както ви харесва“

следващи премиери

...И ХЕРОСТРАТ ДА БЪДЕ ЗАБРАВЕН!, съветска пиеса от
Генадий Горин, постановка Петър Александров, сценография
Виолета Русева.

ДВАМА НА ЛЮЛКАТА, американска пиеса от Уилиам Гиб-
сън, постановка Маргарита Младенова, сцена „Библиотека“.

представлението се води от
ЕЛЕНА КОСТОВА

текста следи
ЕФРОСИНА ГРИГОРОВА

Художник-изпълнител — Димитър Гилев. Зав. техническо и
проектантско бюро — Петър Гузелски. Ръководител ор-
ганизация и реклама — Надежда Ванева. Ръководител ху-
дожествено осветление — Георги Хараламбиев. Звуково офор-
мление — Цвятко Ячев. Театър-майстор — Димитър Найденов.
Танцистско ателие — Йордан Петров. Завеждащ теат-
рален реквизит — Васил Сапунджиев. Шивашко ателие —
Каролина Димитрова, Слави Николов. Железарско ателие —
Георги Петков. Дърводелско ателие — Нено Ненов. Грим и
перуки — Станой Станоев, Гинка Ангелова. Завеждащ теат-
рален гардероб — Стоянка Найденова.

илюстрациите са работа на съветския художник
Е в г е н и й К и б р и к
към романа на Ромен Ролан „Кола Брюньон“, 1936 г.

редакция и уредба на програмата
ВАСИЛЕН ВАСЕВ

Ma a Mm a a

M

Aa

Aa

M

mm

a a

Mama

